

Tillämpning av barnkonventionen vid polisens kroppsvisitation av en ung pojke för att i brottsförebyggande syfte söka efter vapen

Beslutet i korthet: En polispatrull kallades till en plats efter uppgifter om ett pågående bråk med knivbeväpnade personer. Poliserna kroppsvisiterade personerna på platsen för att i brottsförebyggande syfte söka efter vapen eller andra farliga föremål. Bland de visiterade fanns en pojke som var endast tio år gammal och därmed omfattades av barnkonventionens bestämmelser.

JO uttalar att de hänsyn som enligt barnkonventionen ska tas till barnets bästa och ett barns rätt till sin integritet måste ges särskild vikt vid avvägningen mot det behov som finns av att genomföra en kroppsvisitation. Dessa hänsyn väger tyngre ju yngre barnet är. När en polis överväger att kroppsvisitera en mycket ung person måste bedömningen av om åtgärden verkligen är nödvändig göras med särskild omsorg. Andra, mindre ingripande, åtgärder ska väljas i första hand. Om kroppsvisitation ändå bedöms nödvändig måste den alltid genomföras på ett sätt som innebär ett så litet obehag som möjligt för barnet.

I det aktuella fallet ger utredningen inte stöd för att poliserna på något annat sätt än genom en kroppsvisitation kunde kontrollera om pojken bar på en kniv eller annat vapen. Åtgärden hade stöd i lag och syftet med visitationen var både reellt och godtagbart. Det framgår inte att visitationen genomfördes på ett sätt som inte var acceptabelt. Enligt JO var kroppsvisitationen nödvändig och inte oförenlig med barnkonventionen, även med beaktande av den särskilda restriktivitet som ska präglade bedömningen när det är fråga om en så ung person.

I beslutet behandlas också en polisanställds underlåtenhet att upprätta en polisanmälan och om hennes uttalanden vid ett telefonsamtal stod i strid med bl.a. regeringsformens bestämmelse om saklighet och opartiskhet.

Anmälan

I en anmälan som kom in till JO den 23 september 2020 förde AA genom sitt ombud, advokaten BB, fram klagomål mot Polismyndigheten. Klagomålet gällde dels ett polisingripande den 12 september 2020 mot AA:s söner CC och DD, som vid ingripandet var 10 respektive 15 år gamla, dels hur en anställd vid polisens kontaktcenter hade agerat i ett telefonsamtal med AA och hennes dotter dagen efter ingripandet. Av anmälan framgick i huvudsak följande.

CC och DD var tillsammans med sin storebror när en polisbil kom till platsen. Två poliser klev ur bilen och rusade fram emot dem. Den ena polisen riktade sitt tjänstevapen mot CC och beordrade honom att lägga sig på marken. Polisen tog också ett grepp om DD och slängde ned honom på marken. Därefter fick bröderna ligga på marken i regnet under flera minuter. De båda restes sedan upp på ett hårt sätt och blev kroppsvisiterade, utan att poliserna förklarade anledningen till åtgärderna. Efter ingripandet uppstod en diskussion om vad som hade hänt. Poliserna förnekade då bl.a. delar av det beskrivna händelseförloppet och uppgav även felaktigt att CC och DD hade befunnit sig tillsammans med en grupp äldre ungdomar.

Dagen därpå ringde AA och hennes vuxna dotter till polisen för att göra en anmälan om tjänstefel mot poliserna. De ville också få mer information om vad som hade hänt vid ingripandet. Operatören ville dock inte upprätta någon polisanmälan och hade i stället åsikter om AA:s ansvar som vårdnadshavare.

Till anmälan bifogade AA en inspelning av delar av telefonsamtalet. Av denna framgår sammanfattningsvis följande.

Operatören vid polisens kontaktcenter redogör inledningsvis för vissa uppgifter om det aktuella polisingripandet och förklarar att polisen enligt hennes uppfattning verkar ha agerat på det sätt som är brukligt vid en sådan händelse. *[En polispatrull hade kallats till platsen efter uppgifter om att knivbeväpnade personer befann sig där. I efterhand kom fram att det rörde sig om en inspelning av en musikvideo där vapen använts som rekvisita. Polismyndigheten hade dock inte informerats om inspelningen i förväg. JO:s anm.]* Hon uppger att det finns möjlighet att göra en polisanmälan om tjänstefel om AA och dottern, trots de lämnade förklaringarna, skulle anse att poliserna agerat felaktigt. Operatören uppger sig dock inte vara beredd att upprätta en sådan under telefonsamtalet, utan anser att de först borde tala om saken inom familjen och i förekommande fall återkomma till polisens kontaktcenter. Därutöver förklarar operatören att hon inte tror att poliserna ljuger om vad som har hänt. AA:s dotter uppger att hon inte behöver fundera på saken utan att hon vill göra en polisanmälan. Operatören håller dock fast vid att hon inte är beredd att upprätta en anmälan. Hon förklarar också att händelsen tycks väcka frågor om vårdnadshavaransvar som först borde tänkas igenom. Efter en ordväxling avslutas samtalet.

Utredning

Polismyndigheten (juristen EE) yttrade sig den 17 maj 2021 efter att de berörda befattningshavarna hade fått tillfälle att lämna upplysningar.

Av yttrandet och handlingarna framgår sammanfattningsvis följande.

Polisingripandet

På eftermiddagen den 12 september 2020 kom det in uppgifter till polisens regionledningscentral om att det pågick ett bråk utanför en butik. Enligt

inringaren var fyra eller fem killar involverade i bråket och en av dem höll i två knivar. Inringaren uppgav att stämningen var hotfull. Det kom även in uppgifter från ett annat vittne som hade sett en man med kniv. Båda vittnena lämnade uppgifter om de inblandades kläder. Mot denna bakgrund beordrades bl.a. en polispatrull med polisassistenter FF och GG omedelbart till platsen.

På väg mot den aktuella adressen informerades patrullen om att personerna fortfarande befann sig utanför butiken. Några minuter efter larmet kom patrullen fram och anträffade då en grupp med ungdomar fördelade i två sällskap om fem eller sex respektive två personer. Poliserna uppfattade att personerna delvis stämde in på de signalementsuppgifter som hade lämnats av vittnena. Avståndet mellan grupperna var litet. GG kände igen några av personerna och visste att en av dem som ingick i den större gruppen kände en av de två andra personerna. Han drog därför slutsatsen att samtliga inblandade befann sig på platsen tillsammans. Han kände också till att i vart fall tre av personerna var över 20 år.

FF stannade polisbilen framför den större gruppen, i vilken bl.a. CC och DD ingick, och skrek att de skulle visa sina händer och lägga sig ned. Avsikten med åtgärden var främst att få kontroll över situationen och garantera säkerheten för patrullen och de inblandade personerna. Bedömningen gjordes också att en eller flera gärningsmän kunde ingå i gruppen och de ville därför hålla kvar personerna på platsen.

FF upprepade befallningen flera gånger. Samtidigt tog han fram sitt tjänstevapen och höll det mot bröstet utan att rikta det mot någon person. Han gick därefter fram till personerna som sakta hade börjat lägga sig ned. En person lade sig dock inte ned helt och FF tryckte därför på dennes axel för att få honom att följa uppmaningen. När han upplevde att situationen var under kontroll förde han tillbaka tjänstevapnet i hölstret. GG kommenderade de inblandade personerna muntligen under ingripandet och hade sitt tjänstevapen i hölstret hela tiden.

En kort stund senare visade det sig att en person i gruppen, CC, var mycket ung. När situationen hade lugnat sig bad de därför CC att resa sig upp så att han inte skulle behöva ligga på marken.

Kroppsvisitation genomfördes av samtliga närvarande personer. En person i taget visiterades, och fördes sedan till väggen vid butiken. Beslutet om kroppsvisitation fattades med stöd av 19 § andra stycket polislagen. Som grund för beslutet angavs i det upprättade protokollet att det enligt samtal till regionledningscentralen hade förekommit knivbråk utanför en butik och att patrullen, när den kom fram till platsen, hade anträffat en grupp ungdomar som delvis stämde överens med lämnade signalementsuppgifter. Syftet med åtgärden var att leta efter vapen som kunde komma att användas vid brott mot liv och hälsa. Några sådana föremål påträffades dock inte.

Efter att samtliga hade kroppsvisiterats berättade de inblandade att de hade ägnat sig åt en musikvideoinspelning och att regissören hade tagit med sig knivar och en soft airgun som rekvisita. GG tog de tre bröderna åt sidan för att förklara varför polisen hade ingripit. Kontakt togs även med de yngsta pojkarnas vårdnadshavare, som kom till platsen. En diskussion uppstod då om patrullens agerande under polisinsatsen.

Efter ingripandet upprättades en polisanmälan om grovt tjänstefel mot de inblandade poliserna. Åklagaren beslutade den 17 september 2020 att inte inleda förundersökning, eftersom det inte fanns anledning att anta att brott som hör under allmänt åtal hade förövats.

Telefonsamtalet

Genom uppgifterna i den cirka fem minuter långa ljudinspelningen har det kunnat fastställas att telefonsamtalet ägde rum dagen efter polisingripandet och mottogs av administratören HH vid polisens kontaktcenter. Någon annan dokumentation över telefonsamtalet finns inte.

Efter telefonsamtalet anmäldes HH till Polismyndighetens avdelning för särskilda utredningar. En förundersökning om misstänkt tjänstefel inleddes. Åklagaren beslutade den 12 februari 2021 att lägga ned förundersökningen eftersom gärningen var att bedöma som ringa och därför inte brottslig.

Polismyndigheten redovisade bl.a. följande synpunkter från HH.

Samtalet varade längre än vad som framgår av inspelningen. Under samtalet hade hon tillgång till den händelserapport som upprättats efter ingripandet och fokuserade på att inte röja någon sekretessbelagd information. Samtalet handlade till en början inte alls om att inringaren ville göra en polisanmälan. Den frågan uppkom plötsligt i slutet på samtalet. Hon var inte beredd på det och bad därför inringaren att återkomma vid ett senare tillfälle, då hon inte kände att hon kunde upprätta en anmälan utan att avslöja sekretessbelagd information. Dessutom behövde hon mer information från inringaren för att kunna göra en bra och komplett anmälan. På polisens kontaktcenter tar de inte alltid upp anmälningar direkt, utan ber de som ringer in att återkomma när de har inhämtat mer information. Syftet med det är att det ska bli så bra anmälningar som möjligt.

Samtalet var mycket svårt att hantera. Hon är civilanställd inom polisen och anser att hon hamnade i en situation som var alldeles för svår för henne. Hon gjorde sitt bästa för att hantera situationen och nekade inte inringaren att göra en anmälan, utan bad endast henne att återkomma senare.

Polismyndighetens bedömning

Beträffande polisingripandet ansåg Polismyndigheten i sitt remissvar att omständigheterna varit sådana att det funnits rättsliga förutsättningar att genomföra kroppsvisitation enligt 19 § andra stycket 1 polislagen. Vidare

bedömde Polismyndigheten att poliserna haft rätt att använda nödvändigt och proportionerligt våld för att genomföra kroppsvisitationen.

Myndigheten anförde vidare att uppgiften om att vapen riktats mot någon person inte vann stöd av utredningen och att det våld som använts vid ingripandet bestått i att FF tryckt ner DD på marken. Polismyndigheten bedömde den åtgärden som nödvändig och proportionerlig.

I remissvaret behandlades särskilt hanteringen av CC och DD utifrån barnkonventionens krav. Polismyndigheten gjorde i detta avseende följande bedömning.

CC och DD var barn enligt barnkonventionen när ingripandet skedde. Såvitt framkommit av polisernas uppgifter var det först när DD och CC låg på marken som poliserna uppfattade att CC var mycket ung. FF och GG har uppgett att de då direkt beslutade att låta CC ställa sig upp varefter de visiterade honom och lät honom gå och ställa sig vid matbutiken. Därefter vidtogs samma åtgärd avseende DD. En tid därefter kontaktade poliserna pojkarnas vårdnadshavare som sedan kom till platsen. Givetvis är det på kort sikt inte barnets bästa att bli föremål för kroppsvisitation. Ett ingripande mot ett barn kan dock bidra till att förebygga att barnet i ett tidigt skede dras in i allvarlig kriminalitet. Det är också ett viktigt samhällsintresse att förebygga och beivra brott. Mot den bakgrunden har Polismyndigheten inte några invändningar mot att FF och GG verkställde kroppsvisitationen av DD och CC efter att de fått kännedom om deras ålder. I övrigt är myndigheten av uppfattningen att åtgärderna att låta pojkarna få ställa sig upp, samtala med dem tillsammans med deras storebror samt kontakta deras vårdnadshavare varit lämpliga för att tillgodose barnens bästa.

AA:s uppgift om att poliserna reste pojkarna upp på ett hårt sätt utan att förklara sitt agerande motsägs av de uppgifter som FF och GG lämnat. Även om ord står mot ord i den delen kan Polismyndigheten konstatera att det givetvis är av vikt att polisens ingripanden, särskilt mot barn, är motiverade och att poliser uppträder hänsynsfullt.

Beträffande telefonsamtalet dagen efter polisengripandet redovisade Polismyndigheten följande bedömning.

Det är klarlagt att AA och hennes dotter i telefonsamtalet med HH uttryckligen begärde att en polisanmälan skulle upprättas avseende händelserna ... Begäran framfördes dessutom upprepade gånger. Trots det underlät HH att upprätta en polisanmälan.

Polismyndigheten, som beaktar att HH vid tidpunkten arbetade i en funktion med uppgift att bl.a. ta upp polisanmälningar från allmänheten, anser att hon enligt 14 § polisförordningen har haft skyldighet att upprätta en polisanmälan och därigenom underrätta sin förman om omständigheterna. HH har i yttrande uppgett att hon upplevde telefonsamtalet som svårt och att hon av flera skäl inte tyckte att det fanns förutsättningar att upprätta en polisanmälan. Hon bad därför AA att återkomma senare. HH har förklarat att administratörerna på PKC [*polisens kontaktcenter, JO:s anm.*] ibland gör så för att det ska tas fram ett bättre informationsunderlag för anmälan. Enligt Polismyndighetens uppfattning är det endast ett godtagbart agerande i fall då det uppenbart saknas underlag för att upprätta en tillfredsställande anmälan. En sådan fråga får dock inte ställas på ett sådant sätt att den kan uppfattas som en avrådan eller som en ovilja från myndighetens sida att upprätta en anmälan. Endast om det är i anmälarens intresse och i enlighet med dennes önskemål bör det anses godtagbart att göra på det sättet.

I det här fallet underlät HH att upprätta en polisanmälan trots att det måste ha stått klart för henne att AA och hennes dotter önskade att en sådan upprättades. Även om HH upplevt svårigheter att bemästra situationen var hennes agerande inte i enlighet med polisförordningen. Det är inte heller godtagbart att hon i samtal med AA framfört åsikter om AA:s föräldraskap och vårdnaden av DD och CC samt att hon ingick i ordväxling med AA. HH:s uttalanden i de delarna av telefonsamtalet med AA var inte förenliga med regeringsformens bestämmelser om saklighet och opartiskhet eller bestämmelsen hur polisanställda ska uppträda i 10 § polisförordningen.

AA kommenterade remissvaret.

Bedömning

Polisingripandet

Rättsliga utgångspunkter

En polis som ska verkställa en tjänsteuppgift ska ingripa på ett sätt som är försvarligt med hänsyn till åtgärdens syfte och övriga omständigheter. Tvång får användas endast i den form och den utsträckning som behövs för att det avsedda resultatet ska uppnås. (Se 8 § första stycket polislagen.)

I kontakter med allmänheten ska en polis – med beaktande av omständigheterna och situationen – agera så hänsynsfullt som möjligt, visa behärskning och uppträda på ett sätt som inger förtroende (se 10 § polisförordningen).

Enligt 19 § andra stycket 1 polislagen får en polis kroppsvisitera en person i den utsträckning som behövs för att söka efter vapen eller andra farliga föremål som är ägnade att användas vid brott mot liv eller hälsa, om det med hänsyn till omständigheterna kan antas att ett sådant föremål kan förklaras förverkat enligt 36 kap. 3 § brottsbalken (se vidare bl.a. JO 2020/21 s. 395). Åtgärden får vidtas utan någon konkret misstanke om brott.

En polis får i vissa fall använda våld för att vidta en tjänsteåtgärd i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt. Det gäller t.ex. om en polis ska verkställa eller biträda vid kroppsvisitation, kroppsbesiktning eller annan liknande åtgärd. Våld mot person får dock i ett sådant fall brukas endast om polisen möts av motstånd. (Se 10 § första stycket 4 och andra stycket polislagen.)

Polisens användning av tjänstevapen regleras bl.a. i Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om polisens skjutvapen m.m. (PMFS 2016:5, FAP 104-2). Av 17 § andra stycket framgår att en polis får bära pistolen i handen när förhållandena kräver höjd beredskap. När höjd beredskap inte längre krävs ska pistolen åter placeras i sitt hölster.

Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) gäller, enligt vad som nu är av intresse, som lag i Sverige. Konventionens bestämmelser ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som rör barn, även i fråga om befintlig lagstiftning (se prop. 2017/18:186 s. 74). Med barn avses i konventionen varje människa under 18 år (se artikel 1).

Principen om barnets bästa finns i artikel 3.1. Den anger att vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Principen om barnets bästa är en grundprincip som ska vara vägledande vid uttolkningen av övriga bestämmelser i konventionen. Artikeln gäller alla åtgärder som direkt eller indirekt rör barn. Det finns dock inget krav på att barnets bästa ska vara utslagsgivande. Däremot ska det vara ett tungt vägande intresse. (Se t.ex. ”Patronen och bilen” NJA 2020 s. 761 p. 22, Barnkonventionsutredningens betänkande, SOU 2020:63 s. 187 f. och s. 242 f., samt Grahn-Farley, Barnkonventionen: en kommentar, 2019, s. 48 f.)

Enligt barnkonventionen får vidare inget barn utsättas för godtyckliga eller olagliga ingripanden i sitt privatliv (se artikel 16.1). Stadgandet får anses betyda att ingrepp i privatlivet måste ha stöd i lag. Därutöver behöver det finnas ett reellt och godtagbart syfte bakom såväl den lagliga möjligheten till ingreppet som ingreppet i sig. (Se t.ex. SOU 2020:63 s. 676 f.)

När polisen vidtar en åtgärd som direkt eller indirekt rör ett barn ska det alltså prövas om åtgärden är förenlig med de rättigheter som tillförsäkras ett barn enligt barnkonventionen.

Min bedömning av det inledande skedet av polis-ingripandet

Inledningsvis kan jag konstatera att den händelse som föranledde ingripandet var en inspelning av en musikvideo där vapen användes endast som rekvisita. Detta framgick dock för de ingripande poliserna först på ett sent stadium och påverkar därför inte bedömningen av de åtgärder som är aktuella i min granskning.

Av utredningen i ärendet framgår att polispatrullen hade fått information om att det pågick ett bråk mellan flera personer och att vittnen hade sett en eller flera knivar. Uppgifterna var endast några minuter gamla då patrullen kom till platsen. FF och GG har förklarat varför de drog slutsatsen att samtliga på platsen befann sig där tillsammans och uppgett att de inledningsvis inte särskilt uppmärksammade att någon skulle vara mycket ung. Det finns inte anledning att ifrågasätta dessa uppgifter.

Mot bakgrund av den information som patrullen hade vid ingripandet har jag inte anledning att kritisera den inledande åtgärden att beordra personerna i den större grupperingen, däribland CC och DD, att lägga sig ned på marken. Påståendet i anmälan om att FF slängde ned DD på marken och att pojkarna sedan restes upp på ett hårt sätt får inte stöd av utredningen. Jag har därför inte underlag för att göra några uttalanden om detta. Detsamma gäller påståendet om att FF vid ingripandet riktade sitt tjänstevapen mot CC, som inte heller får stöd av utredningen.

FF har själv uppgett att han höll tjänstevapnet i beredskapsläge. Med hänsyn till vad som kommit fram om omständigheterna när poliserna kom till platsen ger inte det anledning till något uttalande från min sida.

Sammantaget anser jag att det inte finns skäl till någon kritik från min sida när det gäller det inledande skedet av polisernas ingripande. Det är dock förståeligt om pojkarna upplevde situationen som både obehaglig och skrämmande.

Min bedömning av kroppsvisitationerna av CC och DD

Av utredningen framgår att både CC och DD kroppsvisiterades. De var vid tidpunkten 10 respektive 15 år gamla och därmed barn enligt barnkonventionens bestämmelser.

Utifrån vad som har kommit fram om omständigheterna vid ingripandet bedömer jag att situationen var sådan att de rättsliga förutsättningarna för kroppsvisitation enligt 19 § andra stycket 1 polislagen var uppfyllda i och för sig. När frågan om kroppsvisitation aktualiserades var det känt för poliserna att i vart fall CC var mycket ung.

När det gäller användningen av tvångsmedel mot barn under 15 år finns det särskild anledning att vara restriktiv. Beträffande kroppsvisitation med anledning av att någon som är under 15 år misstänks ha begått brott finns det en särreglering (se 36 § lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare). I dessa fall får en kroppsvisitation göras endast om det finns särskilda skäl.

Någon motsvarande bestämmelse finns inte för en kroppsvisitation med stöd av polislagen. Som utgångspunkt får polisen alltså kroppsvisitera även den som är under 15 år i den utsträckning som det behövs för att i brottsförebyggande syfte söka efter vapen eller andra farliga föremål. En försvarlighetsbedömning måste dock alltid göras i enlighet med de allmänna principer som gäller för polisingripanden (se 8 § första stycket polislagen). Vidare måste de hänsyn som enligt barnkonventionen, som gäller barn under 18 år, ska tas till barnets bästa och ett barns rätt till sin integritet beaktas vid avvägningen mot det behov som finns av åtgärden. Dessa hänsyn väger tyngre ju yngre barnet är.

När en polis överväger att kroppsvisitera en så ung person som CC måste bedömningen av om åtgärden verkligen är nödvändig således göras med särskild omsorg. Andra, mindre ingripande, åtgärder ska väljas i första hand. Om en kroppsvisitation ändå bedöms nödvändig måste den alltid genomföras på ett sätt som innebär ett så litet obehag som möjligt för barnet, t.ex. att den görs i avskildhet om omständigheterna medger det.

Vid ingripandet hade poliserna information om ett pågående bråk mellan flera personer och att det förekommit knivar vid bråket. Det var en uppgift för poliserna att avbryta bråket och undersöka om någon av de inblandade var

beväpnad. I det aktuella fallet var kroppsvisitation en ändamålsenlig åtgärd för det.

De uppgifter som de ingripande poliserna lämnat ger inget svar på om de övervägde andra, mindre ingripande, åtgärder än kroppsvisitation framför allt i fråga om CC. Utredningen kan dock inte sägas ge stöd för att poliserna på något annat sätt än genom en kroppsvisitation kunde kontrollera om CC, eller DD, bar på en kniv eller ett annat vapen som kunde användas vid brott mot liv eller hälsa. Visitationerna hade stöd i lag och syftet med åtgärderna var både reellt och godtagbart. Av utredningen kan jag inte dra slutsatsen att kroppsvisitationerna genomfördes på ett sätt som inte var acceptabelt, med hänsyn till omständigheterna.

Mot den angivna bakgrunden anser jag att kroppsvisitationerna av CC och DD var nödvändiga och inte oförenliga med barnkonventionen, eller polislagens allmänna principer för ingripanden. Detta gäller även med beaktande av den särskilda restriktivitet som ska prägla bedömningen av åtgärden mot CC, som var under 15 år.

Min samlade bedömning är att kroppsvisitationen av CC inte ger anledning till någon kritik från min sida. Detsamma gäller visitationen av DD.

Avslutningsvis noterar jag att poliserna har uppgett att de efter visitationerna tog CC, tillsammans med hans bröder, åt sidan och förklarade åtgärderna. Poliserna tog också kontakt med pojkarnas vårdnadshavare.

Telefonsamtalet

Det finns en principiell skyldighet för polisen att ta emot anmälningar om brott. Huvudregeln är att en sådan anmälan ska tas upp utan uppskov. Undantag har ansetts kunna förekomma t.ex. om anmälaren är så omtöcknad att det inte går att få fram vad anmälaren avser eller om han eller hon genom obehärskat eller våldsamt uppträdande själv försvårar att anmälan tas upp. (Se JO 1988/89 s. 73.) Av Polismyndighetens riktlinjer för handläggning och rutiner vid Polismyndighetens kontaktcenter, PM 2017:13, framgår att operatören alltid ska ta emot en brottsanmälan och att det inte är tillåtet att avvisa eller hänvisa till att återkomma senare (se 1.2.).

Under telefonsamtalet upprepade AA:s dotter flera gånger att hon ville göra en polisanmälan om tjänstefel. Det fanns inte förutsättningar för HH att neka att ta emot denna.

När det gäller innehållet i övrigt i telefonsamtalet framgår att HH uttalade åsikter om AA:s föräldraskap och vårdnaden om barnen. Hon förklarade även att hon inte trodde att poliserna talade osanning om vad som hänt.

Av 1 kap. 9 § regeringsformen följer att den som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen ska beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. För anställda vid Polismyndigheten är det som nämnts också

särskilt angivet att de i kontakterna med allmänheten ska uppträda på ett sätt som inger förtroende (se 10 § polisförordningen). HH:s uttalanden i nu aktuella delar strider mot båda dessa bestämmelser.

HH har uppgett att samtalet var mycket svårt att hantera. Hon är civilanställd inom polisen och anser att hon hamnade i en situation som var alldeles för svår för henne. Jag vill med anledning av det betona vikten av att personer som arbetar i polisens kontaktcenter har den utbildning och erfarenhet som krävs för uppgiften och har tillgång till stöd för att hantera svåra situationer. Det är ett ansvar för Polismyndigheten. HH kan dock inte undgå kritik för sitt agerande under samtalet.

Vad som i övrigt kommit fram i ärendet ger inte anledning till några uttalanden från min sida.

Ärendet avslutas.